

ΕΡΩΤΗΣΗ

Αθήνα, 11/12/2023

Του: Βασίλειου Βιλιάρδου, Βουλευτή Β1' Βορείου Τομέα Αθηνών

ΠΡΟΣ: Τον κ. Υπουργό Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού
Τον κ. Υπουργό Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών
Την κ. Υπουργό Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας

ΘΕΜΑ: «Παραμένουν ελλειπείς οι προβλέψεις του κεντρικού προϋπολογισμού του κράτους προκειμένου για την υποστήριξη των ανήλικων και ενήλικων ΑμεΑ που πάσχουν από αναπτυξιακές διαταραχές και αυτισμό»

Κυρία και κύριοι Υπουργοί,

Σε συνέχεια πάγιας πρακτικής των κυβερνήσεων της μεταπολίτευσης, παρατηρούμε ότι και ο παρών προϋπολογισμός, προσχέδιο του επίκειται να συζητηθεί άμεσα προσεχώς στην Ολομέλεια της Βουλής, δεν προβλέπει τα αναγκαία σε αριθμητική τιμή μεγέθους κονδύλια για την ανακούφιση και την στήριξη των συμπολιτών μας με αναπηρία. Περισσότερο, δε, το τελευταίο συμβαίνει όπου αφορά στους ανήλικους και ενήλικες συνανθρώπους μας που πάσχουν από αναπτυξιακές διαταραχές και αυτισμό. Οι ελλείψεις αυτές θα απαριθμηθούν στην συνέχεια, ενώ, επ' αυτών θα διατυπωθούν και σχετικά ερωτήματα προς απάντηση.

Αρχικά, οφείλουμε να τονίσουμε ότι, **παραμένει ακόμα σε πλήρη έλλειψη η κεντρικά χρηματοδοτούμενη σύσταση κατάλληλων για τα υπερ-πλεονάζοντα κρούσματα αυτισμού στα ελληνόπουλα δημόσιων αλλά και ιδιωτικών ειδικών σχολείων, τόσο Α'βάθμιας** (πχ στην Περιφέρεια Αττικής υπάρχει μόνον ένα Ειδικό Σχ. Αυτιστικών στον Πειραιά), **όσο κυρίως και κατ' απόλυτο βαθμό Β'βάθμιας εκπαίδευσης**, ανά την Επικράτεια. Τα εν λόγω, όφειλε να υποστηρίζουν ανήλικα παιδιά με αναπτυξιακές διαταραχές και αυτισμού. Το προηγούμενο καθίσταται απόλυτα αναγκαίο, λόγω της αλματώδους, συνεχούς αύξησης στον πληθυσμό της χώρας των εν λόγω διαταραχών, αλλά και λόγω της ακαταλληλότητας των υπάρχοντων εκπαιδευτικών δομών της Β'βάθμιας εκπαίδευσης (βλ.: σχολικά περιβάλλοντα ΕΕΕΕΚ) που υποστηρίζουν μαθητές με σχετικές αναπηρίες. Το ανωτέρω παρατηρούμενο είναι βλαπτικό για την ομαλή ανάπτυξη και βελτίωση της ενσωμάτωσης στον κοινωνικό περίγυρο των παιδιών με αυτισμό, ενώ, προκαλεί και προβλήματα στην ομαλή λειτουργία των ως άνω ΕΕΕΕΚ, παρεμποδίζοντας και την ομαλή

εκπαιδευτική διαδικασία των υπολοίπων μαθητών αυτών των δομών. Πάντως, οι ενδεδειγμένες παγκοσμίως δομές εκπαίδευσης & κοινωνικοποίησης των παιδιών με αυτισμό και αναπτυξιακές αναπηρίες, που όφειλε να λειτουργούν σε επίπεδο προσχολικής ηλικίας, σε επίπεδο Α'βάθμιας Εκπαίδευσης αλλά και Β'βάθμιας αντίστοιχης, με πλήρη ένταξη στο ημερήσιό τους πρόγραμμα των δραστηριοτήτων μάθησης, απόκτησης δεξιοτήτων και κοινωνικοποίησης, είναι εκείνες που ακολουθούν την καταξιωμένη διεθνώς και επιτυχημένη λογική του «Κέντρου Ημερήσιας Φροντίδας» των υποστηριζόμενων ανηλίκων με αυτισμό.

Σε επόμενη φάση, **απουσιάζουν πλήρως οι χρηματοδοτούμενες από τον κρατικό προϋπολογισμό δομές δημιουργικής απασχόλησης και ψυχαγωγίας των ανωτέρω ΑμεΑ με αυτισμό, ειδικά, κατά τις ημέρες αργίας**. Κατά τις εν λόγω ημέρες, όλα τα υπόλοιπα παιδιά τυπικής ανάπτυξης απολαμβάνουν την πρόσβασή τους σε δομές που βοηθούν στην κοινωνικοποίηση, στην ψυχαγωγία και στην δημιουργική τους απασχόληση. Δυστυχώς, οι παραπάνω παροχές είναι στην διάθεση των ΑμεΑ παιδιών μόνο κατά τις εργάσιμες ημέρες, όπου το πρόγραμμά τους είναι, δυστυχώς, φορτωμένο με φοίτηση στο Ειδικό τους σχολικό περιβάλλον και ειδικές θεραπείες, ενώ οι γονείς τους εργάζονται εντατικά. Μόνη προέλευση, δε, των πόρων που καθιστούν επιτρεπτή την δωρεάν για τους ωφελούμενους παροχή των σχετικών υπηρεσιών, κατά τις εργάσιμες ημέρες ειδικά για τα ΑμεΑ, είναι τα προγράμματα χρηματοδότησης της ΕΕ, μέσω της διαδικασίας αξιοποίησης των voucher της Ελληνικής Εταιρίας Τοπικής Ανάπτυξης και Αυτοδιοίκησης (Ε.Ε.Τ.Α.Α. Α.Ε.), ως μη όφειλε. Μια διόλου απίθανη διακοπή της εκταμίευσης των σχετικών χρηματοδοτήσεων, όμως, είναι δυνατόν ανά πάσα στιγμή να αφήσει έκθετους τους ωφελούμενους, ενώ, ο εγκλεισμός των ΑμεΑ παιδιών στο σπίτι τους, χωρίς κοινωνικοποίηση και ψυχαγωγία, κατά τις ημέρες που είναι αφιερωμένες στην έξοδο από αυτό, αποτελεί μια άνιση και καταπιεστική μεταχείριση εις βάρος των εν λόγω.

Περαιτέρω, **απουσιάζει παντελώς η μετασχολική (υποτυπωδώς) επαγγελματική εκπαίδευση για εκείνη την κατηγορία παιδιών με αυτισμό που θα μπορούσαν να απορροφηθούν σε απλοϊκές, εύκολων καθηκόντων εργασίες**, οι οποίες, όμως, λειτουργούν σχεδόν θεραπευτικά για τον ψυχισμό τους και προάγουν την κοινωνικοποίησή τους. Μια τέτοια δράση της Πολιτείας θα βοηθούσε στο να μην χαθεί το ήδη βαδισμένο έδαφος στην απόκτηση δεξιοτήτων και επαφών με τον κοινωνικό περίγυρο, που έχει αποκτηθεί σε παρελθόντα χρόνο από το ειδικό σχολικό περιβάλλον στο οποίο βρέθηκαν. Επιπλέον, με την υποβοήθηση της ένταξης των παραπάνω παιδιών στο κοινωνικό σύνολο, υπό προϋποθέσεις, θα μπορούσε να μειωθεί η ανάγκη περαιτέρω δαπανών της Πολιτείας για την παροχή ενός «στενού» και ακριβού υποστηρικτικού πλαισίου, αφού, η βελτίωση της διάθεσης και του ψυχισμού που προσφέρει μια εργασιακή απασχόληση, δια της κοινωνικοποίησης, θα βοηθούσε κατά πολύ την αυτονόμηση & αυτοεξυπηρέτηση κάθε αυτιστικού προσώπου. Το τελευταίο είναι το μέγα ζητούμενο σε κάθε δράση και δαπάνη υποστήριξης των αυτιστικών ατόμων. Με την πλήρη απουσία μετασχολικής εκπαίδευσης –μετάβασης στον χώρο των εργαζόμενων, απλά, αχρηστεύεται η πολυετής δαπάνη του Δημοσίου υπέρ των αυτιστικών (σε ειδικά σχολεία και θεραπείες), προκειμένου για την απόκτηση αυτονομίας, στοιχειωδών γνωστικών πληροφοριών και δεξιοτήτων κοινωνικοποίησης. Παρασκευάζονται, δε, μελλοντικοί εξαρτώμενοι τρόφιμοι δομών ασύλου, όντας στην πράξη έγκλειστοι στο σπίτι τους, στο ποσοστό που μια μεγάλη μερίδα αυτών θα μπορούσε να ζει ημιαυτόνομα, χωρίς μια εντατική πολυδάπανη υποστήριξη σε κλειστές δομές.

Επίσης, είναι δραματική η **υποχρηματοδότηση από τον κεντρικό προϋπολογισμό των Στεγών Υποστηριζόμενης Διαβίωσης (ΣΥΔ)**, όπου πρόσωπα με αυτισμό και ελαφρές νοητικές αναπηρίες θα μπορούσαν να διαβιούν υποστηριζόμενα εκτός της οικίας των ηλικιωμένων γονέων τους αλλά και εκτός Μονάδων Ασύλου. Του τελευταίου απόντος, προκύπτουν όλα τα συμπαραμαρτούντα μιας ελλιπούς ή ενίοτε προβληματικής υποστήριξης των αυτιστικών ατόμων από ακατάλληλα για τον σκοπό αυτόν πρόσωπα, είτε αυτά είναι οι ηλικιωμένοι-ανήμποροι γονείς, είτε οι μη εξειδικευμένοι ευκαιριακοί φροντιστές, που λειτουργούν συχνά στα όρια μιας μη αντιληπτής κακοποίησης, γεγονός που συχνά οδηγεί σε κοινωνικά και οικογενειακά δράματα. Την παρούσα στιγμή, για να μην επιβαρύνει μια ΣΥΔ τους γονείς των υποστηριζόμενων, χρειάζεται τουλάχιστον τριπλασιασμό του ορίου των ήδη καλυπτόμενων από το Δημόσιο δαπανών λειτουργίας της. Ο δε εκάστοτε κηδεμόνας του υποστηριζόμενου από τις ΣΥΔ αυτιστικού προσώπου είναι αναγκασμένος να «βάλει βαθιά το χέρι στην τσέπη» για την συγχρηματοδότησή της, ελαττώνοντας το μηνιαίο του εισόδημα συχνά σε δραματικά επίπεδα για την ποιότητα της ζωής του ίδιου και της οικογένειάς του. Το τελευταίο προτεινόμενο, σε συνδυασμό με το αμέσως προηγούμενο προτεινόμενο μέτρο της μετασχολικής εκπαίδευσης, θα βοηθούσε στην αποασυλοποίηση και στην ομαλότερη διαβίωση των πασχόντων από αυτισμό προσώπων, καθώς και των ανήμπορων συγγενών τους.

Τέλος, αποτελεί για εμάς ένα θλιβερό καθήκον το να τονίζουμε και να επαναλαμβάνουμε συνεχώς την ανάγκη να σκύψει η Πολιτεία πάνω από τα προβλήματα των συνανθρώπων μας με αναπηρία δια του κεντρικού της προϋπολογισμού. **Η εναπόθεση σχεδόν όλης της δαπάνης για την αναπηρία στα ευρωπαϊκά προγράμματα δεν τιμά την πατρίδα μας, αφού το Σύνταγμά μας έχει δώσει την αναγκαία κατεύθυνση-προτεραιότητα στην κάλυψη των δαπανών για την αναπηρία.** Το γεγονός αυτό προκύπτει και από την ανάγκη να τύχει σεβασμού το συνταγματικό κεκτημένο-υποχρέωση για ίση μεταχείριση των ΑμεΑ με τους άλλους συμπολίτες τους. Φυσικά, η επιλεκτική περιφρόνηση των αναξιοποίητων φυσικών πόρων της πατρίδας μας, που ξεκινά από τη μη ώθηση της πρωτογενούς παραγωγής σε ανάπτυξη και φθάνει στην επίμονη μη αξιοποίηση των κοιτασμάτων υδρογονανθράκων, καταλήγουν στο να ακολουθούνται μίζερες πολιτικές για την στήριξη της αναπηρίας. Οι προηγούμενες πηγές πλούτου, αξιοποιούμενες, θα μπορούσαν να εξασφαλίσουν περισσότερο πλούτο, άρα, βελτίωση της ποιότητας ζωής των ευάλωτων κοινωνικών ομάδων και χρηματοδότηση της κοινωνικής πολιτικής, όπως συμβαίνει στη Νορβηγία του βορρά. Ακόμα, η ακολουθούμενη πολιτική σπατάλης των εγχώριων πόρων σε λανθασμένα, ως επιλογή, κοστοβόρα κέντρα κόστους, όπως είναι πχ η χρηματοδότηση δεκάδων μη απαραίτητων για την Δημόσια Διοίκηση Ανεξάρτητων Αρχών, προκαλεί στέρξη κονδυλίων και υιοθέτηση πολιτικών κακομοιρίας εις βάρος των ΑμεΑ και των δομών που τους υποστηρίζουν.

Με δεδομένα όλα τα παραπάνω,

Ερωτώνται οι κ. κ. Υπουργοί:

1. Προτίθεσθε να συστήσετε εξειδικευμένα και κατάλληλα για τον αυτισμό δημόσια σχολικά περιβάλλοντα με κάλυψη των σχετικών δαπανών από τον κεντρικό προϋπολογισμό, τόσο προσχολικής ηλικίας, όσο και Α'βάθμιας αλλά και Β'βάθμιας εκπαίδευσης, παράλληλα με δομές μετασχολικής εκπαίδευσης των αυτιστικών ατόμων, προκειμένου να υποστηριχθεί η αρτιότερη ένταξη των τελευταίων στο κοινωνικό σύνολο, η πληρέστερη αυτονόμησή τους και η βελτίωση του επιπέδου ζωής τους, καθώς και των οικογενειών τους;

2. Προτίθεσθε να μεριμνήσετε καταλλήλως, ώστε να καλύπτεται από τους πόρους του κεντρικού προϋπολογισμού η δαπάνη λειτουργίας δομών Δημιουργικής Απασχόλησης και Ψυχαγωγίας των ΑμεΑ ανήλικων και ενήλικων, κατά τις αργίες, ώστε να διευκολυνθεί η κοινωνικοποίησή των εν λόγω και να αποφευχθεί ο κατ' οίκον αποκλεισμός τους, φροντίζοντας για την εμπλοκή των φορέων της τοπικής αυτοδιοίκησης, ως ρυθμιστών στην κεντρικά χρηματοδοτούμενη ως άνω διαδικασία, προς αποφυγή της μονομερούς εξάρτησης των παραπάνω κρίσιμης σημασίας για τα ΑμεΑ δομών από τους ευρωπαϊκούς πόρους, γεγονός που περικλείει τον κίνδυνο της ανά πάσα στιγμή απρόοπτης διακοπής των σχετικών παροχών;

3. Προτίθεσθε να περικόψετε κονδύλια από δαπανηρά για τα δημόσια έσοδα και μη απαραίτητα για την λειτουργία της Δημόσιας Διοίκησης κέντρα κόστους του κεντρικού προϋπολογισμού, προς χρηματοδότηση ειδικών σχολικών δομών προσαρμοσμένων στην λογική της λειτουργίας του Κέντρου Ημερήσιας Φροντίδας για τα αυτιστικά άτομα, προς χρηματοδότηση δομών δημιουργικής απασχόλησης και ψυχαγωγίας των ΑμεΑ κατά τις αργίες και προς τριπλασιασμό της χρηματοδότησης των καλυπτόμενων από τις αρμόδιες δημόσιες Υπηρεσίες δαπανών λειτουργίας των Στεγών Υποστηριζόμενης Διαβίωσης που εξυπηρετούν ΑμεΑ ενήλικες με αυτισμό;

Ο ερωτών βουλευτής

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΒΙΛΙΑΡΔΟΣ